

Recensie: Literatuur en film in het vreemdetalenonderwijs (april 2020)

Literatuurlessen in de bovenbouw van het havo en vwo kosten veel docenten de nodige hoofdbreken en frustraties. 'Je doet het voor de happy few' hoor je vaak zeggen of 'het is niet echt aan ze besteed'. Vaak hoor je de verzuchting: 'doe ik het nou verkeerd of zijn het echt die pubers die geen interesse hebben'.

Nu is het echter nog altijd zo dat literatuuronderwijs de taalverwerving in vreemde talen in het voortgezet onderwijs en secundair onderwijs op vele gebieden kan ondersteunen.

Althans, dat is wat de talrijke studies over de rol van literatuur blijven volhouden.

Het is in ieder geval ook de vaste overtuiging van universitair docent dr. Ewout van der Knaap (Utrecht). Hij legt op een didactisch sterk onderbouwde manier uit hoe film en literatuur de taalverwerving van vreemde talen in het h/v kunnen ondersteunen. Hij begint het boek met een zinvolle theoretische uiteenzetting van het onderwijzen van literatuur en fictie.

Vervolgens biedt de auteur ons talrijke werkvormen en leeractiviteiten aan waarbij overduidelijk blijkt dat de auteur het literatuuronderwijs in het voortgezet onderwijs van binnenuit kent. Knap vind ik de link die hij telkens legt tussen inhoud en communicatieve situaties. Zo staat hoofdstuk 3 bijvoorbeeld bol van goede lessuggesties voor gespreksvaardigheid.

Van der Knaap wijst daarnaast op het belang van vrij lezen in de les (FVR/SSR) en de sturende rol van de docent bij de literatuurlessen. Hij is zich zeer bewust van het belang van een goede repertoire keuze binnen de literatuur lessen.

Het is overduidelijk dat van der Knaap een groot kenner is van de literatuur en cultuur.

Tallose voorbeelden passeren de revue; Shakespeare en Goethe, John Boyne en Hemingway, Asterix en The Simpsons, The Hunger Games en The Fault in our Stars. Daarnaast worden erg veel suggesties gedaan in categorieën voor allerlei activiteiten. Daarbij gebruikt hij regelmatig het literatuur ERK niveau model van Theo Witte; nuttig!

Vrij veel aandacht (hoofdstuk 4) besteedt de auteur aan interculturele benaderingen bij literatuuronderwijs (ERK vereiste). Het benutten van film voor literatuuronderwijs en hoe literatuurgeschiedenis en het begrippenapparaat in het vreemdetalenonderwijs kunnen worden ingepast worden eveneens uitgebreid behandeld.

Het boek wordt afgerond met een gedegen literatuurlijst en met een nuttige trefwoordenlijst.

Voor iedere bovenbouwdocent die serieus bezig wil zijn met literatuur in de les is dit boek een absolute aanrader! Al was het alleen al om als bovenbouw team om tot goede afstemming te komen of om een scala aan suggesties op te doen.

n.a.v. Literatuur en film in het vreemdetalenonderwijs

door Ewout van der Knaap

uitgeverij Coutinho

ISBN 9789 0 469 0677 4

€ 28.50